

Een *Ander* Joods Geluid

November 2014

Position paper De Nederlandse erkenning van Palestina

Introductie

Op 30 oktober erkende de Zweedse regering formeel de staat Palestina¹. De Israëliëse regering reageerde furieus². Zweden is een van de eerste landen in de Europese Unie die Palestina als onafhankelijke staat erkent; de verwachting is echter dat meer EU-lidstaten zullen volgen. Debatten over erkenning hebben dit jaar al plaatsgevonden, of worden gevoerd, in de parlementen van landen als Groot-Brittannië³, Frankrijk⁴, Spanje⁵, Denemarken⁶ en Ierland⁷. De nieuwe EU-buitenlandchef, Federica Mogherini, verklaarde recent dat zij in de komende vijf jaar, binnen haar ambtstermijn, een onafhankelijke Palestijnse staat wil zien ontstaan⁸.

In Nederland hebben sommige partijen, zoals de SP, GroenLinks en D66, zich uitgesproken voor een erkenning van Palestina. Een Ander Joods Geluid steunt zo'n stap, en is ervan overtuigd dat deze erkenning het streven naar het beëindigen van de bezetting en succesvolle onderhandelingen ten goede zal komen. Daar zijn zowel Palestijnen als Israëli's bij gebaat.

Waarom een Nederlandse erkenning van Palestina gerechtvaardigd en nodig is

- ❖ **Het draagt bij aan meer evenwicht in de machtsverhoudingen tussen Israëli's en Palestijnen, wat de kans op serieuze vredesonderhandelingen ten goede zal komen**

Het conflict tussen Israël en de Palestijnen is er een tussen een gevestigde staat, Israël, en een volk zonder eigen staat, de Palestijnen. Dit verschil in positie drukt zwaar op de machtsverhoudingen tussen beide partijen. Meer dan twintig jaar vredesonderhandelingen tussen de Palestijnse Autoriteit en opeenvolgende Israëliëse regeringen hebben, mede (maar niet uitsluitend) door dit verschil, nog steeds niet geleid tot een onafhankelijk Palestina. Israël, als bezettende macht, heeft een zwaarwegende en eerste verantwoordelijkheid om de bezetting op te heffen. Zo wordt op basis van het internationaal recht van een bezettende

¹ Zweedse Ministerie van Buitenlandse Zaken, 'Why Sweden Recognizes the State of Palestine', 30-10-2014, <http://www.swemfa.se/2014/10/30/sweden-recognises-the-state-of-palestine/>

² Itamar Eichner, 'Israel recalls envoy to Sweden in wake of Palestine recognition', YNet, 30-10-2014, <http://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4586367,00.html>

³ Jerry Lewis, 'British Parliament votes in favor of Palestinian state recognition', Jerusalem Post, 14-10-2014, <http://www.jpost.com/Arab-Israeli-Conflict/Watch-British-parliament-holds-symbolic-vote-on-Palestine-status-378787>

⁴ John Irish, 'French Socialists eye parliamentary vote on Palestinian recognition', Reuters, 05-11-2014, <http://www.reuters.com/article/2014/11/05/us-mideast-palestinians-france-idUSKBN0IP18720141105>

⁵ Andrew Rettman, 'Spanish MPs to vote on Palestine recognition', EUObserver, 04-11-2014, <http://euobserver.com/foreign/126368>

⁶ 'Prominent Israelis ask Danish parliament to recognize Palestine', i24 News, 09-11-2014, <http://www.i24news.tv/en/news/israel/diplomacy-defense/50339-141109-prominent-israelis-ask-danish-parliament-to-recognize-palestine>

⁷ 'Irish senate calls for recognition of Palestinian state', Al Arabiya, 23-10-2014, <http://english.alarabiya.net/en/News/middle-east/2014/10/23/Irish-senate-calls-for-recognition-of-Palestinian-state-.html>

⁸ Raphael Ahren, 'Top EU diplomat calls for Palestinian state within 5 years', Times of Israel, 04-11-2014, <http://www.timesofisrael.com/top-eu-diplomat-calls-for-palestinian-state-within-five-years/>

E: eaig@eaig.nl | T: 020 679 58 50 | www.eaig.nl | Facebook: [eenanderjoodsgeluid](https://www.facebook.com/eenanderjoodsgeluid) | Twitter: [EAJGnieuws](https://twitter.com/EAJGnieuws)

Steun het werk van Een Ander Joods Geluid met een donatie op rekeningnummer NL84INGB0007401063.
Een Ander Joods Geluid is erkend als ANBI, giften zijn fiscaal aftrekbaar

macht verlangd dat zij een militaire bezetting, die een tijdelijk karakter dient te hebben, opgeeft als de militaire noodzaak daar aan ontvallen is. Tegelijkertijd brengt Israël in vredesonderhandelingen een veel grotere politieke en diplomatieke macht met zich mee dan de Palestijnse Autoriteit, en kan het rekenen op de bijna onvoorwaardelijke steun van de VS. In de praktijk heeft deze ongelijkheid geleid tot te weinig druk op en bereidheid van Israëlische regeringen om de voor vrede benodigde stappen te zetten. Een erkenning van Palestina geeft een duidelijk internationaal signaal af dat men het wachten op een onafhankelijk Palestina beu is, en dat stappen die de levensvatbaarheid van zo'n staat bedreigen - zoals de bouw in de illegale nederzettingen - niet getolereerd zullen worden.

Een erkenning van Palestina geeft een duidelijk internationaal signaal af dat men het wachten op een onafhankelijk Palestina beu is, en dat stappen die de levensvatbaarheid van zo'n staat bedreigen - zoals de bouw in de illegale nederzettingen - niet getolereerd zullen worden

❖ **Het is een steun in de rug voor de gematigde Palestijnse stem en voor een geweldloze, politieke oplossing**

Een erkenning van Palestina zorgt, zoals gezegd, voor een beter machtsevenwicht tussen Israël en de Palestijnse Autoriteit, waardoor er aan Palestijnse zijde ook meer 'te halen valt' uit vredesonderhandelingen. Internationale erkenning laat zien dat een diplomatieke, geweldloze weg om Israël te dwingen de bezetting op te geven en de Palestijnen hun eigen staat te geven haar vruchten kan afwerpen. Zo'n erkenning vergroot de publieke steun in de bezette Palestijnse gebieden voor gematigde stemmen die pleiten voor een geweldloos politiek vergelijk met Israël. Er ontstaat immers een politiek perspectief. Het geeft daarnaast een aan Israëlische zijde niet mis te verstaan signaal af dat het vredesproces serieus genomen dient te worden.

❖ **Een erkenning helpt een tweestatenoplossing te bereiken en is daarmee in het belang van Israël**

Een erkenning van Palestina draagt bij aan vredesonderhandelingen die ertoe kunnen leiden dat er een onafhankelijke en levensvatbare Palestijnse staat komt, en daarmee een einde aan de bezetting. Bij een dergelijke tweestatenoplossing is ook Israël gebaat. De bezetting is moreel onhoudbaar, maakt van Israël een staat in internationaal isolement en is een gevaar voor de Israëlische democratie, rechtsorde en rechtsstaat.. Een internationale erkenning kan de nodige impulsen geven aan een succesvol vredesproces en een vreedzame toekomst, ook voor Israëli's. Dit is ook een reden waarom in de afgelopen weken honderden, veelal prominente, Israëli's zich voor een erkenning van Palestina in Europa hebben uitgesproken⁹.

**Honderden Israëli's schrijven aan het Britse parlement, in de aanloop naar een (niet-bindende) stemming over de erkenning van Palestina:
"Wij Israëli's maken ons zorgen over het voortbestaan van de staat Israël, en geloven dat het bestaan en de veiligheid van Israël afhankelijk zijn van het bestaan en de veiligheid van een Palestijnse staat. Om die reden steunen wij het voornemen van een Britse erkenning van Palestina"**

❖ **Nederland sluit zich aan bij het overgrote deel van de wereld dat Palestina al heeft erkend**

In totaal erkennen 135 landen Palestina als staat. Deze 135 landen omvatten meer dan 80% van de wereldbevolking. Zweden, dat op 30 oktober 2014 Palestina erkende, is het achtste

⁹ 'Israeli left-wingers urge Spanish parliament to recognize Palestinian state', Jerusalem Post, 31-10-2014, <http://www.jpost.com/Breaking-News/Israeli-left-wingers-urge-Spanish-parliament-to-recognize-Palestinian-state-380443>

EU-land dat Palestina erkent. De andere zeven, die alle Palestina erkenden voordat zij toetraden tot de EU, betreffen Bulgarije, Cyprus, Hongarije, Malta, Polen, Roemenië en Tsjechië. Daarnaast heeft een meerderheid van het Britse parlement zich recent, in een niet-bindende motie, uitgesproken voor een erkenning van Palestina. Nederland schaart zich door erkenning dus bij een groot aantal landen dat deze stap al heeft gezet. Ook kan zij tegelijkertijd in de EU een voortrekkersrol voor veel andere EU-lidstaten vervullen door als bevriend land van Israël het signaal af te geven dat het tijd is voor een erkenning van Palestina.

Een overzicht van alle landen die Palestina als staat hebben erkend (in groen), per 1 november 2014

❖ Palestina voldoet aan de eisen om als staat erkend te worden

Palestina voldoet aan de internationale criteria om als staat erkend te kunnen worden. Allereerst is er een territorium, overigens nog zonder formeel vastgestelde grenzen (hoewel deze vastgelegd zullen worden op basis van de grenzen van voor juni 1967, toen Israël de Palestijnse gebieden bezette). In dit opzicht staat het op dezelfde voet als Israël, dat zijn grenzen weigert aan te geven, maar hierin geen belemmering ziet zich als staat erkend te wensen en te weten.

Daarnaast is er een bevolking, en er is een regering (de Palestijnse Autoriteit) die de mogelijkheid heeft zowel intern als extern haar gezag te laten gelden. De Gazastrook is hierbij een complicerende factor, aangezien de Palestijnse groepering Hamas het daar voor het zeggen heeft; het streven naar een Palestijnse eenheidsregering van de PLO/Fatah en Hamas is echter een belangrijke stap naar volledig gezag van de Palestijnse Autoriteit over alle bezette Palestijnse gebieden. Daarnaast ziet de internationale gemeenschap Palestina als een gebied dat de mogelijkheid heeft om alle verantwoordelijkheden van een staat te kunnen invullen. Tenslotte wijst Zweden in de verklaring waarom het Palestina erkent er op dat het wel vaker in het (recente) verleden staten heeft erkend die nog niet een 'effectieve controle' hadden over hun territorium, zoals Kroatië (1992) en Kosovo (2008)¹⁰.

¹⁰ Zweedse Ministerie van Buitenlandse Zaken, 'Why Sweden Recognizes the State of Palestine', 30-10-2014, <http://www.swemfa.se/2014/10/30/sweden-recognises-the-state-of-palestine/>